

OBSAH

Úvod	15
PÁR SLOV O HISTORII MUZIKOTERAPIE	17
Pravěk.....	17
Starověk.....	18
Středověk.....	19
Renesance a novověk	20
17. a 18. století.....	20
19. a 20. století.....	20
Současnost	21
TEORETICKÁ ČÁST – PŘÍPRAVA A VEDENÍ LEKCE	24
Příprava	24
Volba tématu	24
Úvodní kolečko a kolující pozdrav	24
Náladoměr	25
Rozehřívací fáze	25
Koncentrace	25
Hlavní činnost	25
Umění improvizovat.....	26
Doznění a sdílení (reflexe).....	26
Závěr lekce.....	27
Některá upozornění a práva hráčů (klientů, žáků atd.).....	28
Společenské konvence.....	28
Dramatické konvence	28
Konvence v terapii	28
Právo nevědět.....	29
Vážné se vždy nerovná cenné.....	29
Hra = svoboda.....	29
Spory a konflikty.....	29
Hodnocení a atmosféra ve skupině	30
Vztahy ve skupině.....	30
Vztahy s kolegy	31
Překážky práce.....	31

TERAPIE, PEDAGOGIKA A JEJICH HRANICE	33
Muzikoterapie ve speciální pedagogice.....	34
Prostor a vybavení (ideální představa).....	34
Oblečení a obutí.....	35
Význam použitých ikon	36
1. HRY S RYTMEM	39
<i>Marcela</i>	40
Rytmické hry v kruhu	42
Tleskání	42
Dialogy tleskáním	43
Dupání v kruhu I	44
Dupání v kruhu II.....	45
Kroky za zády.....	46
Ťukání.....	46
Hra na tělo.....	47
Bubnování	48
Lavina rytmu.....	48
Rytmus nálady	48
Bubnujeme svá témata	49
Hledání společného rytmu.....	49
Dialog dvou bubnů	50
Tep srdce.....	50
Na výdrž	51
Akcentovaný rytmus	51
Rytmy a činnosti	52
Pohybová improvizace.....	52
Indiánský rituál	53
Rituály	54
Rytmické hádanky	54
Africká cvičení v kruhu.....	55
„Bubnování na pusu“	55
Melodický scat.....	56
Hry s rytmem a pohybem	56
Červení a Bílí	56
Krysař	57
Natřásání se	57
Některé figury pohybu	58

Houpání	60
Máslostroj	60
Hra ruky	61
Na houslaře	62
Upozornit na sebe	63
Na dirigenty.....	64
Na vláčky.....	64
Putovní plyšák.....	65
Tajný dirigent (zpěvák).....	66
Dva kruhy	66
Rytmus a řeč	67
<i>Hry s říkačkami</i>	67
<i>Říkačky s předem danými pohyby</i>	67
Ráček.....	67
Ramsese	68
Ta naše bába	70
Třesky plesky	70
Říkačky v kruhu.....	71
Říkačky a improvizace	72
Texty říkaček.....	72
Hana – Hana, Jan – Jan	74
Rytmus slov a vět.....	75
Rýmovánky	75
Čtyřverší	76
Rýmy na jména	76
Ano – ne	77
Hra na vlaky.....	77
Dostihy.....	78
Na zvuk továrny	78
2. HRY S PŘEDMĚTY A NÁSTROJI	79
<i>Pepa</i>	80
Hudební nástroje.....	81
Hry s Orffovými nástroji.....	81
Orffovy nástroje	82
Jednodušší formy hry	82
Opaky	82
Dialogy nástrojů	83

Hra s výměnou	84
Hrajeme poslepu	84
Na zadané téma	85
Chvilé setkání.....	86
Elementární nástroje	87
Na zvuky a tóny	87
Pokličková kapela	87
Hrajeme na hřeben	88
Zvonivý závěs	88
Skleničkofon	89
Chřestidla	89
Škrabky.....	90
Na dva majáky	90
3. IMPROVIZACE POHYBEM NA HUDBU	91
<i>Amuzikální Anička</i>	<i>92</i>
Pár metodických poznámek.....	93
<i>Jak začít s pohybovou improvizací.....</i>	<i>93</i>
<i>Jak si pomáhat</i>	<i>93</i>
<i>Jakou hudbu zvolit</i>	<i>93</i>
Improvizace pohybem na hudbu	94
Improvizovaný tanec.....	94
Jsme modrá	95
Chůze v různém prostředí	95
Chůze různých typů	96
Z lehu do pohybu a zpět.....	96
Hry se šátkem	97
Hemžení.....	98
Tančící ruce	98
Tančíme svoji náladu.....	99
Na dervíše.....	99
Roztančená zrcadla	100
V jeskyni u moře	101
Činnosti a příběhy.....	102
Divošská oslava země	103
Oživlé šátky	103
Bál strašidel	104
Medvěd a myška.....	105

Bouře.....	103
Obr a trpaslík.....	106
Hejno ryb.....	106
Souboje při hudbě.....	107
Na zvířátka.....	107
Hudební obrázky.....	108
Lepič plakátů.....	108
Napadení rojem včel.....	109
Jak rostou stromy.....	109
Na sochy hudby I.....	110
Na sochy hudby II.....	111
Dialogy pohybem.....	111
Na stromy a ptáčky.....	112
Pochody a průvody.....	112
Na myšky na strništi.....	113
Na koncert.....	113
Jedeme na výlet.....	114
Opičí rozcvička s hudbou.....	115
Skupinové etudy podle hudby.....	116
<i>Další hudební skladby k uvolněné improvizaci pohybem.....</i>	<i>116</i>

4. HRY SE ZPĚVEM.....	117
<i>Hrozná třída.....</i>	<i>118</i>
<i>Peče se děťátko... ..</i>	<i>120</i>
Hry se zpěvem.....	121
Zpěvavý kruh.....	121
Na starý gramofon.....	121
Hravé zpívání.....	122
Štafetový zpěv.....	123
Zpíváme si s obavou.....	124
Zpíváme si s hněvem.....	124
Zpíváme s radostí.....	125
Zpíváme se smutkem.....	125
Zpíváme s láskou, něhou a soucitem.....	126
Ozvučené šátky.....	126
Kánon.....	127
Písničkový mišmaš.....	128
Na orchestrion.....	128

60	Na playback (dabing)	61
60	Melodické hádanky	62
60	Na rebela	63
70	Na toulavé noty	71
60	Helke medreeke.....	61
80	Na orchestr	81
80	Písnička se slovem <i>voda, voděnka</i>	81
80	Hudební molekuly	81
80	Písničkové molekuly	81
10	O nejhlupejší song	11
11	Zpěv s překážkami	12
11	Na kudrnatou Káču	12
11	Krabička	12
11	Pějme píseň dokola	12
8	Na hudbu telegrafních sloupů.....	9
8	Na tetřeva hlušce	9
14	„Tak si zpíváme“.....	15
21	Na včely	22
81	Když má Matěj velkou radost	82
8	Na stříbrný balon	9
	Hudební tichá pošta.....	
7	Zpíváme svá jména	8
8	Zvukové kulisy k písničkám	9
8	Skladba na základě ostinata	9
	Zpíváme na čas.....	
11	Tátova zamilovaná	12
	Plížená	
82	Zpěv podle grafické partitury.....	83
82	Hry s jazykolamy a čtyři svišti	83
82	Indiánská hudební hra	83
82	Zpívající břicho	83
82	Hymna prázdnin	83
82	Zvony	83
82	Švédská ukolébavka.....	83
82	Na ozvěnu	83
72	Hudební přihořívá.....	73
82	Rozstříhané písničky.....	83
82	Hudební gkratky	83

Zpívané debaty	157
Na babičku.....	157
Já jsem muzikant.....	158
Muž hloupý	160
Hlava, ramena, kolena, palce.....	162
Standova osobní písnička	163

5. PÍSNIČKA JAKO NÁMĚT DRAMATICKÉHO DĚJE 165

<i>Konsonance</i>	166
Živé obrazy.....	167
Šarády.....	167
Dramatizujeme písničky.....	168
<i>Postup dramatizace písničky</i>	168
<i>Příklad postupu na písni Červený šátečku</i>	169
Dialogizované písně	172
Dramatické příhody podle hudby.....	172
Žabí besedy	173
O jabloni.....	174
Figurujeme slovesa	174
Šanson.....	175
Kramářské písně	176
Zpěv a situace v životě.....	177
<i>Příklad improvizované příhody se zpěvem</i>	178

6. HUDBA A VÝTVARNÉ TECHNIKY 179

<i>Hyperaktivista</i>	180
Čárání při hudbě.....	181
Malování při hudbě.....	181
Malované písničky	182
Kompozice v prostoru.....	182
Na sochaře	183
Hudba si kreslí sama	184
Sousoší	184

7. HUDEBNĚ-DRAMATICKÉ FORMY 185

<i>Medvěd</i>	186
Hudební pohádky	188
Znamé hudební pohádky	188

Vlastní pohádka	189
Loutka a uspávkanky	189
Hudba a loutky.....	190
Tance a taneční hry	191
Tance klasické	191
Tanec s peříčkem.....	192
Na Indiány.....	192
Pomerančový tanec	193
<i>Taneční drama</i>	194
Požár Londýna	194
<i>Melodram</i>	196
Znamé melodramy	197
Hra na melodram	198
„Hudební kulisy“	199
Hra se zpěvy pro děti	199
<i>Divadelní hra se zpěvy</i>	199
<i>Opera pro děti</i>	200
Hra na operu	200
Dětská profesionální opera.....	201
<i>Muzikál</i>	202
Muzikály pro děti	202
8. POSLECH, FANTAZIE A RELAXACE	203
<i>René</i>	204
<i>Barvy všech stanic metra</i>	205
<i>Obecně o poslechu</i>	206
Receptivní metody	207
Ticho.....	207
Pauzy.....	207
Poslech a představy	208
Imaginární hudba	208
Poslech, záznam pocitů.....	209
Volné asociace.....	209
Trojdílný poslech	210
Hudební portréty.....	212
Co chci změnit	213
Barevná světla, vůně	213